
VOORAF

Karla De Ceulener :

Computers in het moedertaalonderwijs. Realiteit of science fiction ?

In Vonk 15/1 (1985) beschreef Frans Daems de stand van zaken aangaande het gebruik van computers in het moedertaalonderwijs. Nu, bijna drie jaar later, vertelt Karla De Ceulener het vervolg van het verhaal. Er is ondertussen niet erg veel veranderd : goede courseware voor het vak Nederlands is nog steeds zeer schaars. Toch geeft ze in dit artikel een paar concrete voorbeelden van computerprogramma's die op een zinvolle manier in bepaalde domeinen van het moedertaalonderwijs kunnen worden gebruikt : Storyboard (Tekstcreatief) en Textexplore voor lezen, en Eigenwijzer en Prolog voor spelling en grammatica.

Philip Yde :

Tekstbewerking op de basisschool.

Het schrijfproces van basisschoolleerlingen verloopt lineair d.w.z. hun eerste versie is tevens hun eindversie. Bij ervaren schrijvers daarentegen heeft het schrijfproces een uitgesproken recursief karakter m.a.w. tekstbewerking staat centraal. Uit onderzoeksliteratuur blijkt dat tekstbewerking een verwaarloosd aspect is van het schrijfonderwijs. Philip Yde maakt de stand van zaken op. Eerst analyseert hij de oorzaken van de gebrekkige tekstbewerking door basisschoolleerlingen, die zowel op het motivationele als op het cognitief-psychologische vlak liggen. Daarna richt hij zijn aandacht op de verantwoorde begeleiding van het schrijfproces.

Armand Van Assche :

Leesstrategieën om moderne poëzie te verstaan.

Leerlingen haken vaak af bij het lezen van moderne poëzie, omdat ze de gedichten niet verstaan. Armand Van Assche beklemtoont daarom het belang van strategisch poëzieonderwijs. Tijdens het leerproces is alle aandacht gericht op de activiteiten die uitgevoerd worden om tot het verstaan van het gedicht te komen in plaats van op de interpretatie als einddoel. Hij reikt verschillende leesstrategieën aan, en rondt het artikel af met twee lesconcepten die de toepassing ervan in de praktijk tonen a.d.h.v. een eenvoudig ('Minimal' van R. Jooris) en een moeilijk gedicht ('Een liefde' van Lucebert).

Tine Van den Bossche :
Het jeugdboek in de lift.

Het leesonderwijs in de basisschool is er in eerste instantie op gericht de techniek van het lezen aan te leren. Bovendien moet de kinderen ook een leeshouding bijgebracht worden. Tine Van den Bossche somt een hele reeks concrete ideeën op om het kinderboek in de leeslessen te integreren, met als hoofddoelstelling de leeszin van de kinderen aan te wakkeren.

Ides Callebaut :
De lekkere smaak van een normaal-functionele les voortgezet lezen.

Taalonderwijs in het algemeen, en dus ook leesonderwijs, moet normaal-functioneel zijn. Nochtans beantwoorden de meeste leeslessen die vertrekken van een tekst uit het schoolboek, niet aan dit criterium. Ides Callebaut toont een voorbeeld van een normaal-functionele leesles voor een vierde leerjaar, die uitgaat van een reclametekst voor snoep.